

## Műszaki leírás

TOP 2.1.2-15-BS1-2016-00014. pályázat

Zöld város kialakítása Medgyesegyházán

### **BEVEZETÉS**

Medgyesegyháza Város integrált településfejlesztési programjában célul tűzte ki városrészének megújítását, a zöldfelületek és a közterületek fejlesztését.

A fejlesztési program célja a zöld – rekreációs funkciók fejlesztése, a települési arculat és identitás erősítése.

A fejlesztés fókusza Medgyesegyháza belvárosa.

A zöld város programnak köszönhetően növekedik a zöldfelületek aránya.

A Fejlesztési program projektelemei:

- Művelődési ház
- Sportpálya
- Idősek otthona parkja
- Szondy utca
- Csanád vezér park
- Kossuth tér

<b>Projektelelem</b>	<b>HRSZ</b>
<b>Művelődési ház</b>	525 és 526/1 hrsz.
<b>Sportpálya</b>	212 hrsz.
<b>Idősek otthona parkja</b>	198/1 hrsz.
<b>Szondy utca</b>	1184 és 1198 hrsz.
<b>Csanád vezér park</b>	1182/8
<b>Kossuth tér</b>	120/1, 121/1, és 08/1

### **1.1. Zöld – rekreációs funkciók fejlesztése**

Medgyesegyháza belvárosában kevés az olyan kialakítású és állapotú zöld – rekreációs és sportterületek, melyek megteremtenék az aktív kikapcsolódás lehetőségét. Hiányoznak, valamint nehezen elérhetőek az olyan kiegészítő szolgáltatások, melyek támogatnák a sportolást. Cél, hogy a jelenleg elhanyagolt képet mutató zöldfelületek megújításra kerüljenek, sport-rekreációs használhatóságuk javuljon.

### **1.2. Települési arculat és identitás erősítése**

Medgyesegyháza és környékén elindult helyi kezdeményezéseknek és együttműködéseknek köszönhetően javult az arculat és ennek eredményeként egy olyan összefogott, városi arculat kialakítása, aminek segítségével Medgyesegyháza és térsége identitása erősödik, a lakosai számára egy vonzó, letisztult környezet alakulhat ki.

### **1.3. Közterületek állapotának fejlesztése**

A közterületek fejlesztése, az akadálymentesítés biztosítása barátságos, kényelmes építészeti megvalósításával nagymértékben segítené Medgyesegyháza belvárosának fejlődését.

### **1.4. Szolgáltatás kínálat bővítése**

A rendezvénytér valamint annak kiszolgáló létesítményének kialakítása kulcselem a szolgáltatások minőségének fejlesztésében.

## **FEJLESZTÉS HELYSZÍNÉNEK BEMUTATÁSA**

### **2.1. Földrajzi környezet**

Medgyesegyháza Békés megyében helyezkedik el, annak D-i felében, területe sík. A Körös-Maros közén és a Körösök-Berettyó vidékén majdnem tökéletes a síkság.

Klíma adottságaiban DK-i fekvéséből következően a kontinentális jegyek éreztetik hatásukat. Éghajlata az Alföld középső és északi részeihez képest melegebb, szárazabb. A telek középhőmérséklete magasabb és a fagymentes időszak hossza rövidebb, mint pl. az Észak-Alföldön. A júliusi középhőmérséklet az ország délkeleti térségében a legmagasabb. Az Alföld nagy részét a 21-22

°C közötti értékek jellemzik. Békés megyén halad át a 22 °C izoterma, a megye déli és keleti részén a júliusi középhőmérséklet 22 °C feletti.

Ez az ország legmelegebb nyarú térsége. Az évi középhőmérséklet országos megoszlásában is kiemelkedik a megyében, és Medgyesegyházán, ahol 11 °C feletti átlagos érték jellemző. Az éves csapadékmennyiség a kontinentális hatás következtében alacsonyabb az országos átlagnál. Medgyesegyháza az ország egyik legszárazabb vidékei közé tartozik, ahol az 500 mm-t sem éri el az éves csapadékmennyiség. Az éghajlatban meglévő területi differenciákban a légköri és a besugárzási viszonyok játsszák a fő szerepet, a minimális magasságkülönbségű sík felszín nem bír éghajlat módosító hatással.

A talajvíz összefüggően a Maros hordalékkúpján, a megye DK-i részén, a Csanádi-háton érhető el. Ennek a szélén található Medgyesegyháza is. A település beépített területén a talajvíz nagyrészt a kommunális szennyvíz-szikkasztások következtében szennyeződött el. A másik jellemző diffúz szennyezési forma a mezőgazdaság terhelése. A műtrágyák, trágyák, valamint a gyom- és rovarirtó szerek felhasználásának módja miatt a művelt területek alatt sok helyen a nitrát, ammónium és peszticid szennyezés határérték feletti vagy a határérték közelében van.

A vizeket illetően Medgyesegyháza is „tranzit” terület, aminek az a következménye, hogy a vízkészletek mind mennyiségileg, mind minőségileg döntő mértékben függenek a szomszédos területeken zajló természetes folyamatoktól és mesterséges beavatkozásoktól. A vizek, más területekről és főként az országhatáron túlról érkeznek, gyakran nem megfelelő mennyiségben, minőségben és eloszlásban.

Medgyesegyháza jogszabály szerinti, levegőminőségi besorolásban a 10. légszennyezettségi zónába tartozik, ennek megfelelően a SO<sub>2</sub>, CO, NO<sub>2</sub> és a benzol esetében a légszennyezettségi érték nem éri el/nem haladja meg a vizsgálati küszöböt. A PM<sub>10</sub> esetében a légszennyezettség az alsó és középső sáv között mozog. Szaghatással járó nagyüzemi állattenyésztés a belterülettől távol helyezkedik el. Vonalas légszennyező forrásnak tekinthetők a köz és mezőgazdasági utak és a rajtuk folyó forgalom, ezt a hatást „kiegészíti” az őszi és tavaszi intenzív talajelőkészítési munkák porterhelése.

A város külterülete kiváló termőhelyi adottságú szántókból (30 AK átlag), homokos-szikes területekből (14 AK átlag) áll így az összesített területi átlag 24 AK. A lazább szerkezetű homokos vályog talajok kitettebbek a szélerozióknak és az ez által okozott talajpusztulásnak.

Külterületén négy kunhalom található, további országosan védett terület nem található.

A településen ipari termelésből adódó, jelentős zajterhelés nem tapasztalható. Zajterhelést az átmenő út és forgalma valamint a vasút okoz, azonban mértéke nem lépi túl a megengedett szintet. Időszaki zajterhelésnek tekinthető az őszi-tavaszi munkákhoz és a dinnyeszállításához kapcsolódó nehézgépek okozta zajkibocsátás.

## **2.2. Fejlesztési projekt bemutatása**

Medgyesegyháza közterületei komoly szabadter építészeti potenciállal bírnak. A szabadterek funkcionális változása és a tervezési területek építészeti-tájépítészeti minőségében beálló pozitív változások kedvezően hatnak a település épített környezetére, ami ilyen módon motorja lehet a távlati fejlesztéseknek. Emellett helyi, egyedi, karakterképző elemekkel a lakosok identitástudata is erősödhet.

Medgyesegyháza Zöld Város programjának célja a Városközpont megújítása, a zöld – rekreációs funkciók fejlesztése, a települési arculat és identitás erősítése, egy olyan összefogott, városi arculat kialakítása, aminek köszönhetően Medgyesegyháza és térsége egységesen tud megjelenni.

Ennek keretében fejlesztésre kerülnek a településrész zöldfelületei és közterületei.

## **2.3. Zöldfelületek**

A zöldfelületek megújításával kapcsolatban a tervezés során a következő elvek a meghatározók: fenntarthatóság – ez egyfelől az alacsony fenntartási igényeket jelenti (könnyen karbantartható, tartós építészeti és kertészeti megoldások), másrészt olyan növények alkalmazását, melyek jól tűrik a változó klimatikus adottságokat, extrém száraz, hideg, vagy szeles időben is – jelentősebb kár nélkül – képesek túlélni használhatóság – a zöldfelületek elérhetőségének, megközelíthetőségének növelése többek között mozgáskorlátozottak számára is ökológikus kialakítás – biológiai aktivitás növelése, ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartása és erősítése, lokális biodiverzitás növelése biztonság – CPTED tervezési elvek: rálátás és láthatóság, biztonságérzet növelése a térépítészeti koncepció, növénytelepítés, közvilágítás és korlátozott elérhetőségű terek kialakításának eszközével

Minél több városi zöldfelületet szükséges olyan módon átalakítani, hogy azok a lakosok számára használhatóvá váljon. A beavatkozások során javasolt a klimatikus, táji és helyi adottságokhoz jól alkalmazkodó növények telepítése, több szintes, változatos fajösszetételű, adaptív társulások létrehozása. A növényselekciónak meghatározásakor kiemelt szempont a biodiverzitás, valamint hogy minél nagyobb legyen a honos növények aránya. Az átláthatósága és a biztonságérzet biztosítása érdekében a magas cserjefajok kerülendők, vagy fenntartás során kezelendők.

## **2.4. Közlekedés és közművek**

### **Úthálózat, Burkolatok, Parkolók**

A beruházáson belül sétányok kerülnek kialakításra.

### **Belterületi csapadékvíz és belvízvédelem**

A tervezés során mindenhol alapvető cél volt, hogy lehetőség szerint a csapadékvizeket helyben tartsuk.

A beavatkozás során nem tervezünk olyan beavatkozást, ami a belvíz állapotát befolyásolná, a területen tudomásunk szerint nincs belvízveszély, és a beavatkozások következményében sem lesz.

A zöldfelületek tekintetében a hagyományos vízvezetési rendszer (pontszerű és vonalmenti vízvezetés) kiépítése nem javasolt. A területre kerülő csapadékvizek helyben (a zöldfelületen) hasznosulnak, nem kerülnek bevezetésre a csapadékvíz csatornába. A szilárd burkolatok lejtését úgy kell kialakítani, hogy minden lefolyó víz jelentősebb összegyülekezés és koncentráció nélkül a zöldfelületekre jusson. A vízáteresztő stabilizált burkolatok átengedik a csapadékvizet, ami az alépítményen keresztül szintén a talajba jut. Ilyen módon minden, a területre jutó csapadékvíz a parkon belül marad.

## **PROJEKTELEMEK ISMERTETÉSE**

- Művelődési ház
- Sportpálya
- Idősek otthona parkja
- Szondy utca
- Csanád vezér park
- Kossuth tér

### **3.1. Általános adatok**

Medgyesegyházán a városközpont több eleme is fejlesztésre kerül. A Kossuth térrel szemben lévő Művelődési ház nyugati és déli oldalán L alakban lévő parkoló városi rendezvényközponttá kerül fejlesztésre. A térre ízléses fából készült pavilonok kerülnek elhelyezésre és egy mobil színpad kerül beszerzésre. Építésre kerülne egy nyilvános mosdó a művelődési ház Sörkertjének felújításaként, valamint a Művelődési Ház és Könyvtár színpad mögötti öltözői kerülnének felújításra, mely a városi ünnepek, rendezvények lebonyolítását leegyszerűsítene, azok színvonalát emelné.

A projekt másik fő helyszíne a városi sportpálya, ahol a porta-gondnok épület felújításra kerülne, kispadok építése tervezett, továbbá szabadtéri fitneszpark kerülne kialakításra. A futballpálya régi, elavult reflektorainak cseréje is megvalósulhat korszerű, energiatakarékos világításra. Rekontrán futókör kerül kivitelezésre.

Az Idősek otthona parkja revitalizálásra kerülne, új sétány, pihenő pontok alakulnának ki, öntözőrendszer kerülne telepítésre.

A Kossuth Lajos tér Önkormányzat felőli oldalán megújulna egy fasor és a közvilágítás, valamint plusz parkolók kerülnének kialakításra. A Kossuth téren lévő játszótér köré kerítés kerülne kiépítésre a gyermekek védelme érdekében.

A Szondy utca sarkán egy mutatós évelő virágágyást alakulna ki.

A Csanád vezér park megszépülhet egy sétánnyal, növényekkel, utcabútorokkal.

A Csanád vezér park megszépülhet egy sétánnyal, növényekkel, utcabútorokkal.

### 3.3. Sportpálya

#### Meglévő állapot



#### Tervezett állapot

A futballpálya körüli salakos futókör felújításra kerül, 4 db 1 m széles rekortán borítást kap részletes paramétereit:

- Rekortán futókör 1554 (m<sup>2</sup>) - 435,12 m<sup>3</sup> Tükör készítése földkiemeléssel
- 435,12 m<sup>3</sup> Tükörből kikerült föld gépi rakodása és elszállítása
- 1554 m<sup>2</sup> Tükör hengerlése 95 % Trg.

- 1554 m<sup>2</sup> Geotextil terítése
- 310,80 m<sup>3</sup> Zúzottkő v. homokos kavics feltöltés készítése 20 cm vastagságban Trg 90 %
- 1554 m<sup>2</sup> Beton alap készítése 8 cm vtg
- 777 fm Szegélykövek készítése a pálya körül, 100 cm hosszú (100\*5\*20 cm) elemekből, betongerendába rakva
- 1554 m<sup>2</sup> 1,3 cm vastag helyszínen öntött gumiburkolatú vízáteresztő spricc pálya vörös színben (SP vízáteresztő sportburkolat, teljes vastagsága 13 mm 11 mm SBR, 2 mm PUR+EPDM)
- Pálya vonalzása polyuretán alapanyagú festékekkel

Rekortán futókör	4 x 1 m sáv 1554 m <sup>2</sup>
------------------	---------------------------------

